

Advies Sportraad Amsterdam

Sportplan 2013 - 2016

Inleiding

Op verzoek van de raadscommissie KSZ formuleerde de Sportraad in de zomer van 2011 een verkennend advies over het Sportplan 2013 - 2016 (www.sportraadamsterdam.nl/advices). Dit advies heeft vervolgens mede als uitgangspunt gediend voor de actualisatie van het huidige Sportplan. Het afgelopen jaar hebben verschillende leden van de Sportraad op uiteenlopende momenten bovendien afzonderlijk input geleverd aan de totstandkoming van het nieuwe Sportplan. Een groot deel van onze ideeën en suggesties is derhalve al overgebracht. Wij beperken ons in voorliggende brief tot het plaatsen van enkele inhoudelijke kanttekeningen bij een aantal specifieke passages uit het meest recente concept van het Sportplan 2013 - 2016.

Alvorens hiertoe over te gaan, vragen wij echter uw nadrukkelijke aandacht voor de bezuinigingen in de stadsdelen. Daar waar de centrale stad het belang van sport tot onze grote tevredenheid op volle waarde schat, maakt de Sportraad zich zeer ernstige zorgen over de bezuinigingen op sport in de stadsdelen. Dit heeft verstrekkende gevolgen voor met name de ruimte voor sport en het sportaanbod in de wijken en trekt een zware wissel op vrijwel alle doelstellingen uit het nieuwe Sportplan. Zeker gezien de onzekerheid over het voortbestaan van (enkele van) de stadsdelen raadt de Sportraad u aan alvast uw verantwoordelijkheid te nemen en, waar mogelijk, regie te voeren om het algemeen sportbelang van Amsterdam te bewaken.

Focussporten

De Sportraad vraagt zich af of de selectie van focussporten gebaseerd dient te zijn op de aanwezigheid van faciliteiten over de hele breedte, met als doel deze naar een hoger niveau te tillen. Redenerend vanuit de participatiedoelstelling zou het meer voor de hand liggen extra te investeren in die sporten waarbij een forse stijging van de sportparticipatie te verwachten valt. Dit doet onzes inziens meer recht aan de actuele sportieve wensen en behoeften van de Amsterdammer. Minder traditionele sporten als kracht- en vechtsporten en dans (streetdance) zouden op deze manier de aandacht kunnen krijgen die ze verdienen. Deze meer vraaggerichte benadering zou op zijn minst meegenomen kunnen worden als één van de criteria in de tweejaarlijkse selectie door de onafhankelijke toetsingscommissie.

Instrumentalisering sport

In het nieuwe Sportplan wordt bewust gekozen voor een groter accent op sport en bewegen voor gezondheid. Hoewel dit een begrijpelijke reflex is wanneer men bijvoorbeeld de recente obesitas-

cijfers in ogenschouw neemt, waarschuwt de Sportraad voor te verregaande instrumentalisering van sport. Uit recent gedragswetenschappelijk onderzoek blijkt dat de keuze om te gaan sporten niet bijzonder wordt beïnvloedt door het propageren van positieve neveneffecten, zelfs als dit op basis van rationele overwegingen wel te verwachten valt. Met andere woorden, (zeker) kinderen sporten omdat ze het leuk vinden, omdat hun vriendjes het doen en niet omdat het gezond voor ze is of omdat het hun schoolprestaties bevordert. Het gevaar bestaat zelfs dat een dergelijke instrumentele benadering contraproductief kan uitwerken.

Bewegingsonderwijs

De Sportraad pleit al jaren voor het aanbieden van meer gymnastiekuren in het onderwijs. Dat het Sportplan schoolbesturen oproept meer bewegingsonderwijs aan te bieden juichen wij dan ook ten zeerste toe. Hoewel wij ons realiseren dat de autonomie van schoolbesturen op dit terrein relatief omvangrijk is, constateren wij tegelijkertijd dat dergelijke goedbedoelde oproepen al tien jaar weinig effect sorteren. Gezien het belang van bewegingsonderwijs voor zowel de fysieke als mentale ontwikkeling van kinderen, is de Sportraad dan ook van mening dat gezocht moet worden naar manieren om verhoging van het aantal gymuren dwingender op te leggen. Later dit jaar zullen wij hier separaat een advies over uitbrengen. Voor nu roepen wij raadsleden op de mogelijkheden hiertoe alvast te verkennen.

Schoolsportverenigingen

De Sportraad kan zich vinden in de keuze om niet langer te investeren in naschools sportaanbod op alle scholen. Op de scholen waar nog wel in geïnvesteerd wordt, zal goed nagedacht moeten worden over de wijze waarop dit effectief kan worden georganiseerd. Schoolsportverenigingen kunnen een manier zijn om moeilijk bereikbare jeugd toch aan het sporten te krijgen. Dit vereist echter een andere aanpak. Er zal derhalve geïnvesteerd moeten worden in de ontwikkeling van een model dat aansluit bij de sportieve wensen en behoeften van deze jeugd. Vasthouden aan het primaire doel om kinderen te laten doorstromen naar reguliere sportverenigingen of andere aanbieders behoeft wat ons betreft hierbij niet per definitie het uitgangspunt te zijn.

Sportverenigingen

Het loslaten van de doelstelling om het aantal maatschappelijk actieve sportverenigingen te verhogen kan op instemming van de Sportraad rekenen. Zoals eerder door ons betoogd verdienen verenigingen die zich maatschappelijk inspannen ondersteuning, verenigingen die er voor kiezen zich te beperken tot het aanbieden van sport verdienen waardering. Mits zij daarbij uiteraard financiële en organisatorisch stabiliteit kunnen garanderen. Wel raadt de Sportraad aan om een brede

toekomstvisie te ontwikkelen op het aanbod van sportverenigingen in Amsterdam en daar specifiek beleid op te maken. Deze visie schets het landschap van sportverenigingen, zoals dat er over tien jaar volgens de gemeente idealiter uit ziet. Zoals eerder aangekondigd is de Sportraad voornemens hier dit jaar eveneens een advies over uit brengen.

Centraliseren sportaccommodaties

De Sportraad is voorstander van het introduceren van de nieuwe verhuursystematiek voor sportparken. De regie hierop moet volgens ons bij de centrale stad liggen. Ook de uitbreiding van de centrale indeling en verhuur van sporthallen steunen wij. De Sportraad zou echter nog een stap verder willen gaan en alle sportaccommodaties van Amsterdam willen onderbrengen in één afdeling onder Sportservice Amsterdam. Niet alleen kan dit leiden tot kostenreductie en efficiëntere inkoop van bijvoorbeeld kunstgrasvelden. Ook, en dat is veel belangrijker, biedt dit de mogelijkheid om zowel sportvelden als sporthallen centraal aan te bieden, wat het gebruik zal stimuleren. Uiteraard dient dit te geschieden via een gebruiksvriendelijke website (zie ook Centrale informatievoorziening). Naar mening van de Sportraad past het stadsdelen niet om zich nu te onttrekken aan genoemde ontwikkelingen, laat staan aan bestaande afspraken.

Sportaccommodatieplan

Het uitgangspunt van het sportaccommodatieplan is het gebruik van sportvelden door sportverenigingen. Niet alleen is de verenigingssporter al lang niet meer de enige gebruiker van sportvelden, het is zelfs een uitgesproken ambitie van Amsterdam om het gegroeide alleenrecht van verenigingen te doorbreken en multifunctioneel gebruik te stimuleren. Lovenswaardige ambities die het sportaccommodatieplan echter tot een enigszins achterhaald beleidsinstrument maken, omdat dit immers een eenzijdig beeld (namelijk dat van verenigingen) van de werkelijke vraag naar sportieve ruimte geeft (zie ook Hoofd Sport Structuur). Het nieuwe sportaccommodatieplan zal hier op aangepast moeten worden. Het verdient daarnaast aanbeveling dit plan te incorporeren in het Sportplan, zodat sportieve doelstellingen direct een ruimtelijke vertaling krijgen.

Hoofd Sport Structuur (HSS)

Uit voorliggend concept blijkt dat beleid wordt vastgesteld voor de hoeveelheid, spreiding en kwaliteit van sportvoorzieningen in Amsterdam op basis van prognoses uit de actualisatie van het Sportaccommodatieplan (zie ook Sportaccommodatieplan). Niet alleen blijft onduidelijk hoe dit beleid er uit ziet, ook reikt het doel van de door de Sportraad geïntroduceerde HSS verder. Deze is immers specifiek ontworpen om enerzijds de bestaande sportieve ruimte te borgen (noodzakelijk; zie de saneringsplannen in de stadsdelen Noord en Nieuw-West) en anderzijds de gekunstelde en

belemmerende vorm van bescherming die de Hoofd Groen Structuur biedt te compenseren. Wij raden aan deze twee doelstellingen te verwerken in het nieuw te vormen beleid.

Sportieve openbare ruimte

Ook op dit dossier zou de Sportraad graag zien dat de centrale stad meer de regie naar zich toe trekt. Het verbinden van afzonderlijke locaties en aanleggen van verschillende beweegroutes houdt immers niet op bij de stadsdeelgrenzen. Een gecoördineerde aanpak biedt bij uitstek de kans om tot een geïntegreerde benadering van grootstedelijke sportinfrastructuur te komen. Met als belangrijkste doel het verweven van sport met de stad. Tevens zal er meer aandacht besteed kunnen worden aan dubbel ruimtegebruik en integratie van voorzieningen. De Sportraad ziet een deel hier van al wel terug in het Sportplan, maar mist nog de noodzakelijke concrete uitwerking.

Sportas

De Sportraad is teleurgesteld over de wijze waarop het Sportplan aandacht besteedt aan de Sportas. Begin 2010 wezen wij voor de tweede maal op de mogelijkheden van dit gebied om uit te groeien tot een prominente (top)sportlocatie die een belangrijke bijdrage zal leveren aan de internationale uitstraling van de stad Amsterdam. De afwachtende aanpak, waar wij destijds voor waarschuwden, lijkt met dit Sportplan gecontinueerd. Het vergroten van de sportsignatuur is wat ons betreft dan ook een veel te vage en vrijblijvende formulering. De Sportraad vraagt (vooralsnog) niet om omvangrijke gemeentelijke investeringen in dit gebied, wel om een stevige ambitie, heldere totaalvisie en een doortastende aanpak. Alle actuele ontwikkelingen ten spijt hebben wij nog altijd niet het idee dat de centrale stad de potentie van de Sportas op waarde weet te schatten.

Olympische Ambitie

Het is voor de Sportraad volstrekt onbegrijpelijk waarom de Olympische Ambitie van Amsterdam inmiddels is veroordeeld tot enkele bijzinnen in het Sportplan. Temeer daar 2016 in beide opzichten een belangrijk evaluatiemoment oplevert. Uiteraard is de Sportraad op de hoogte van de turbulente tijden die zowel de Amsterdamse als nationale Olympische Ambitie heeft gekend. Naar onze mening is dit echter reden om nog veel duidelijker en krachtiger uit te leggen wat deze ambitie nou precies inhoudt en wat hij beoogt. Dit kan door te beginnen met alsnog de aanbevelingen uit onze *Verkenning Sportplan 2013 – 2016* ongewijzigd over te nemen.

Centrale informatievoorziening

De Sportraad onderschrijft de ambitie om de rol van Sportservice Amsterdam als centraal informatiepunt te verbeteren. Sportservice zou zowel fysiek, maar zeker ook digitaal dé loket- en informatiefunctie op het gebied van sport in Amsterdam moeten vervullen. Hiertoe dient het nog flink te investeren in herkenbaarheid en toegankelijkheid. Bijvoorbeeld door één aantrekkelijke en gebruiksvriendelijke website voor de sport in Amsterdam te creëren. Deze zal beheerd moeten worden door Sportservice Amsterdam en informatie moeten bevatten over alle in Amsterdam gevestigde sportmogelijkheden, inclusief het complete aanbod van te huren sportvelden en –hallen.

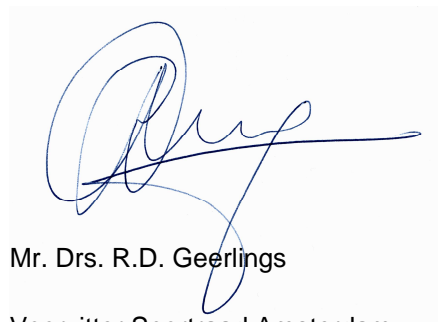
Side-events

De Sportraad is verheugd te kunnen constateren dat side-events voor de jeugd die als doel hebben sport te promoten structureel aan grote topsportevenementen worden gekoppeld. De kwaliteit van deze side-events kan evenwel nog een stuk beter. Hoewel hier in goed overleg met ieder afzonderlijk organisatiecomité aan gewerkt zal moeten worden, acht de Sportraad het uiteindelijk de verantwoordelijkheid van de gemeente dat alle mogelijkheden van side-events optimaal benut worden.

Statistieken O&S, Sportmonitor

Hoewel de Sportraad zeker geen voorstander is van (te)uitvoerig en kostbaar onderzoek naar tal van relevante en minder relevante gegevens, zou een meer vraaggerichte benadering van beleidsformulering niet misstaan. De statistieken van O&S die hier al jaar en dag voor worden gebruikt bieden een (te) beperkte blik op de belangrijkste kenmerken van het Amsterdamse sportlandschap. De Sportraad raadt het stadsbestuur aan bestaande onderzoeksvragen en - technieken grondig te evalueren.

Amsterdam 5 juni 2012

Mr. Drs. R.D. Geerlings
Voorzitter Sportraad Amsterdam